

ikke Andet, end den Forsikkring, at Minister-raadet havde paa det omhyggeligste overveiet, Ministeren sagde ikke, om det nu var Tid at udfribe Krigsstat, men kun, om man ved at indkræve denne Krigsstat i eet Aars Løb virkelig gif Statteydernes Skatteevne altfor nær, og om det var aldeles nødvendigt: denne Forsikkring og den Dplysning, at Ministrene da havde fundet, at vel turde de ikke kalde det aldeles nødvendigt, men fandt det dog saare ussikkert, da vi næste Aar maastee vare ligesaa langt fra Freden som nu, og da, om vi end havde faaet Fred, vilde der være saamange Guller at stoppe, at Ministeriet helst vilde have hele Statteydernes Skatteevne bevaret heelt ubeskaaren til deres Raadighed. See dette var, saavidt jeg kunde samle, al den Dplysning, vi fik om de tvingende Grunde, som skulde kunne byde Noget, som for det almindelige Die er saa aldeles ubetimeligt.

Nu kunde jeg jo spørge, om det er saaledes, at ansvarlige Ministre gjøre Rede paa Rigsdagen for deres Huusholdning; og jeg kunde spørge, om der hos et frit Folk ved deres Skattebevilling slet ikke er Spørgsmaal om Andet, end om, hvorvidt Statteydernes Skatteevne, naar den blev strakt til det Yderste, kunde slaae til, hvorvidt det var muligt at udrede alle de Skatter, man krævede; men jeg vil meget hellere spørge, om det danske Folk ved sine store Dpoffrelser, ved sin overvætted Tillid og mageløse Laalmodighed har fortjent saaledes at affærdiges, naat det ved sine udvalgte Mænd under hele Krigens Dpsættelse kun forlanger Dpsættelse med den halve Krigsstat. Jeg hørte jo nok, at den ærede Minister forsikkrede, at han ikke kunde give mere Dplysning, end han gav, uden at røbe Statshemmeligheder; men den høitærede Minister kunde dog neppe vente, at vi skulde tage denne Hverdagstalemaade for Andet end hvad den er, og ialfald kunne Ministrene dog aldrig medrette forlange, at, naar de, som det synes, i Freds slutningens Dieblif kræve nyt Statslaan og ny Krigsstat, at vi da skulde føle os tilfreds stillede blot ved den Dplysning, at de fremdeles baade i Fred og Krig vilde tage Alt ud, hvad de kunne faae, og at de iøvrigt hverken vide ud eller ind.

Naar under disse Omstændigheder den ærede Rigsdagsmand for Nykjøbing (Monrad) onskede, at Ministeriet havde gjort Heelstatten i Aarets Løb til hvad man kalder et Cabinets Spørgsmaal, da synes det mig vistnok altfor tappert, altfor tappert, efter som den ærede Rigsdagsmand jo sagde, at i saa Fald vilde han med begge Hænder holde paa Ministeriet. Men, da jeg uforbeholdent ønsker idag som igaar, at Danmark maatte faae et nyt Ministerium jo før jo hellere, maa jeg nødvendigviis tilegne mig hans Duffe, og hvad enten det var Heel-Staten eller Heel-Staten eller hvad som helst det nærværende Ministerium vilde gjøre til Cabinets Spørgsmaal, da behøver jeg vist ikke at sige, hvordan jeg vilde stemme, saalænge Ministeriet ikke har viist os, baade at det forstaaer sin Dont og at det har Tillid til Folket og Rigsdagen, og baade tør og vil sige os reent ud, hvorledes Sagerne staae, og endelig, at det har Kraft til at handle derefter i Folkets Løb og Folkets Nød.

Chr. Jensen: Jeg skal tillade mig at gjøre en Bemærkning i Anledning af, hvad der er blevet yttret af den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 3de District (Née). Han ønskede nemlig, at det Hartkorn, som ikke var mere end 2 Skpr., skulde være fri for Krigsstat, men deri kan jeg ikke være enig med ham. Jeg mener, at alt Hartkorn bør medtages. Disse Hartkornseiere ere næsten de eneste, der have haft Fordeel af Krigens, idet de have faaet en stadig og større Dagløn. Jeg mener derfor, at de nok kunne betale denne Krigsstat. Det er jo ikke Hartkornet, som man giver fri, men det er dets Creditorer; thi det har som oftest 200 Rbd. Gjæld og indeholder derved 1 Rbd., medens deres hele Krigsstat beløber sig til 9 Mk. 12 s, saa at de kunde komme til at betale 3 Mk. 12 s, som kun er en eneste Dags Dagløn. Der er et Punkt i Lovudkastets § 5, som siger, at de, som have ligget i Felten, naar deres Hartkorn ikke er en Tønde, skulde være frie for at svare Krigsstat, men de, som have en Tønde, skulde svare fuld Krigsstat, men dette forekommer mig ikke at være rigtigt. Jeg har derimod meent, at alle de, som have været i Felten, skulde være frie indtil en Tønde, og af hvad mere de have deraf skulde der svare